

Назив предмета: Старење становништва и друштвене промене		
Наставник или наставници: проф. др Мирјана В. Бобић, доц. др Милица З. Весковић Анђелковић		
Статус предмета: изборни		
Број ЕСПБ: 10		
Услов: Завршене основне академске студије одговарајућег усмерења		
Циљ предмета		
Студенти треба да стекну продубљена сазнања о старењу становништва као веома комплексном, како индивидуалном, тако и глобалном феномену 21. века и да схвате неопходност адаптације друштвених институција, економије, политике и културе, породице, на нову демографску реалност. Посебан сегмент је продубљено проучавање узрока и последица старења становништва Србије, међугенерациски односи, економија неге и бриге, прилагођавање на будућност живљења у друштва са старима, креирање одговарајућих политичких одговора, итд.		
Исход предмета		
Студенти су стекли одговарајућа сазнања везана за савремене трендове старења становништва, различите социјалне конструкције старости и старења, нове концепције ангажованог и активног старења, као и перспективне старости. Увиђају неопходност друштвених реформи у образовању, запошљавању, пензионисању, социјалној заштити, здравству, породичним и личним односима, итд у складу са пројекцијама будућих трендова. Схватају могућности креирања практичних политика и мера које се отварају са новим концепцијама као што је перспективна старост, итд.		
Садржај предмета		
<i>Теоријска настава</i>		
Упознавање са узроцима, последицама и пројекцијама старења становништва као глобализујућим социодемографским феноменом, као и посебно са старењем становништва Србије у дугорочној перспективи. Разумевање комплексности старења на индивидуалном, групном, породичном, популационом нивоу и кроз интердисциплинарну перспективу. Изучавање нових парадигми везаних за активно, ангажовано старење, као и перспективну старост и значај ових нових концепција за креирање друштвених реформи у битним секторима економије и друштва, укључујући и породицу и међугенерациске односе. Значај одговарајућих политичких решења усмерених на разне видове активности старијих (плаћене, неплаћене, волонтерске), на доживотно учење, на квалитет живота у старости, на друштвеност и социјално укључивање старих.		
Посебан део наставе сачињавају семинари, дискусије, радионице које прате тематски предавања, посете одговарајућим институцијама.		
<i>Практична настава</i>		
Препоручена литература		
Devedžić, M., & Stojilković, J. (2012). Novo poimanje starosti - propektivna starost, <i>Stanovništvo</i> , 2, 45-68.		
Devedžić, M., & Stojilković Gnjatović, J. (2015). <i>Demografski profil starog stanovništva</i> . Beograd: Republički Zavod za Statistiku.		
Devedžić, M. (2013). Raskršća demografije. <i>Stanovništvo</i> , 2, 23-38.		
Klike, R., (2016) Biosocijalne interakcije u modernizaciji. Individualne razlike u procesu starenja I ejdžizam, <i>Gerontologija</i> , 1, 1-21.		
Dragišić Labaš, Slađana (2016) <i>Aktivno starenje u Beogradu</i> , ISI FF i Čigoja štampa		
Lutz, W., Sanderson, W & S.Scherbov, <i>The end of world population growth in the 21st century: new challenges for human capital formation and sustainable development</i> London: Earthscan.		
Marinković, Ivan. (2012). Prerana smrtnost: Potencijalno izgubljene godine života stanovništva Srbije, 1950-2010. U: Rašević, M. & M. Marković, "Pomeraćemo granice" Institut društvenih nauka, Beograd, 9-23.		
Matković, G. (2012). Dugotrajna nega starih u Srbiji - stanje, politike i dileme, <i>Stanovništvo</i> , 1, 1-18.		
Morgan, L., Kunkel, S., (1998) <i>Ageing. Social Context</i> , Pine Forge Press		
Pecija Urošević, R. (2009). <i>Društveni položaj i modeli socijalne zaštite starih lica u Beogradu</i> . Beograd: Institut za sociološka istraživanja, Čigoja štampa.		
Cliquet, R. (2010) <i>Biosocial Interations in Modernization</i> , Prague: Masaryk University press.		
Cliquet, R. & Avramov, D. (2018) <i>Evolution Science and Ethics in the Third Millenium</i> , Springer.		
Radivojević, B., & Nikitović, V. (2014). Održivost radne snage u uslovima intenzivnog demografskog starenja. <i>Zbornik Matice srpske za društvene nauke</i> , 455-464.		
Radivojević, B., & Veljanović-Morača, V. (2004). Značaj bio-medicinskih i sosioekonomskih faktora za porast očekivanog trajanja života. <i>Stanovništvo</i> , 1-4, 93-107.		
Satarić, N., Rašević, M., & Miloradović, S. (2009). <i>Oni ne mogu da čekaju – studija o siromašnim starijim licima u Srbiji</i> . Beograd: Amity.		
Stojilković Gnjatović, Jelena (2018) Teorijsko metodološka preispitivanja fenomena demografskog starenja u Srbiji, <i>odbranjena doktorksa disertacija</i> , Geografski fakultet.		
Додатна литература по личном избору.		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 15x5	Практична настава: 0
Методе извођења наставе		
Настава ће се изводити кроз сталну интеракцију са студентима, радионице, предлоге практичних пројеката, посете институцијама и организацијама, гостујућа предавања		
Оцена знања (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе 30		
Активност на часу 10		
Писмени рад и одбрана рада 60		
Начин провере знања могу бити различити : (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....		
*максимална дужна 1 страница А4 формата		